

Asia: VN/5386/2020-VM-152

Lausuntopyyntö ehdotuksesta julkisen hallinnon API-periaatteiksi

1.1 Tarjoa ja hyödynnä tietoja pääsääntöisesti ohjelmointirajapintojen kautta

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

1.2 Määritä ohjelmointirajapintojen tarjoamiselle ja hyödyntämiselle tavoitteet ja hanki riittävät resurssit

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

1.3 Varmista hankinnoissa yhteentoimivuus muiden tietojärjestelmien kanssa

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

1.4 Edistä sisäistä ja ulkoista yhteistyötä

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

2.1 Kehitä ohjelmointirajapintoja tarvelähtöisesti

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

2.2 Määritä ohjelmointirajapintojen tarjoamiseen ja hyödyntämiseen liittyvät roolit, tehtävät, vastuut ja toimintamallit.

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

2.3 Kuvaa ohjelmointirajapintojen muodostama kokonaisuus

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

2.4 Tunnista ja hallitse ohjelmointirajapintoihin liittyvät riskit

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

3.1 Kehitä ohjelmointirajapinnat avoimilla ja teknologiariippumattomilla standardeilla ja protokollilla

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

3.2 Kuvaa ohjelmointirajapintojen käsittelemät tiedot yhteisten ja yleisten tietomallien mukaisesti

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

3.3 Testaa, versio, dokumentoi ja julkaise ohjelmointirajapinnat

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

3.4 Seuraa ohjelmointirajapinnoille asetettuja mittareita ja muita ominaisuuksia

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Yrittäjät katsoo, että ehdotus julkisen hallinnon API-periaatteiksi on tavoitteiltaan kannatettava. Ehdotuksen käsittämät strategisen, taktisen ja operatiivisen tason periaatteet vaikuttavat yleispiirteisissä tavoitteisiin vastaavilta, joskin jätämme niiden yksityiskohtaisen arvioinnin API-periaatteiden ensisijaisille kohderyhmille.

Yleisenä huomiona toteamme, että julkisen tiedon on oltava lähtökohtaisesti aina niin avointa kuin mahdollista ja vain niin suljettua kuin on välttämätöntä. Tämän periaatteen on iskostuttava normaaliksi osaksi julkisten organisaatioiden toimintaa. Nyt ehdotetut periaatteet, niiden toimeenpanoa palvelevat tukimateriaalit ja muut mahdolliset tukevat toimet toivottavasti edistävät tätä toimintakulttuurin muutosta.

Julkisen tiedon nykyistä laajempi hyödynnettävyys niin julkisen sektorin sisällä kuin yksityisellä sektorilla edellyttää laadukkaita koneluettavia ohjelmointirajapintoja (application programming interface, API), joiden avulla eri organisaatioiden ohjelmistot, sovellukset tai järjestelmät voivat vaihtaa keskenään tietoa tai toimintoja. Rajapinnat ovat perusedellytys sille, että julkishallinnon kustannustehokkuus kasvaa ja julkishallinnon asiakkaiden, niin kansalaisten kuin yritysten, asiointiin tarve vähenee ja laatu paranee. Rajapinnat mahdollistavat myös datatalouden kehittymistä eli sitä, että yritykset voivat tuottaa julkiseen tietoon perustuvia palveluita niin kuluttajille kuin muille yrityksille ja julkisorganisaatioille.

Pidämme hyvänä, että API-periaatteet korostavat asiakaslähtöisyyden ja yhteistyön merkitystä rajapintojen kehittämisessä läpi niiden elinkaaren. Huomioimalla eri yhteistyömuotojen kautta rajapintojen käyttäjien, mukaan lukien pk-yritysten, tarpeet voidaan osaltaan varmistua siitä, että rajapinnat vastaavat tarkoitustaan ja että niiden käyttöaste on korkea, oli kyseessä sitten julkisen organisaation sisäinen API, valikoiduille kumppaneille suunnattu API tai täysin julkinen API.

Lopuksi toteamme, että API-periaatteiden toimeenpano ja niiden mukainen rajapintakehitys edellyttävät sitä, että julkishallinnon organisaatioille ja näiden keskeisille kumppaneille on tarjolla riittävästi ohjausta ja koulutusta sekä verkostoja kokemusten ja osaamisen vaihtoon. Esitämmekin, että osana valtiovarainministeriön Tiedon avaamisen ja hyödyntämisen hanketta valmisteltaisiin suunnitelma niin tiedon avaamisen ja hyödyntämisen strategisten tavoitteiden kuin API-periaatteiden jalkauttamiseksi julkishallintoon. Suunnitelmassa on tärkeitä huomioida myös yritysten rooli julkisen tiedon hyödyntäjinä ja sen avaamisen mahdollistajina.

Mikkilä Joonas
Suomen Yrittäjät ry